

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO
W LATACH 2006 -2013

UCHWAŁA Nr III/20/06/06
RADY GMINY MIEŚCISKO
z dnia 15 grudnia 2006 r.

w sprawie: **przyjęcia strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Mieścisko w latach 2006 - 2013**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity – Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 ze zmianami) Rada Gminy Mieścisko uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Strategię rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Mieścisko w latach 2006 – 2013” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy i Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

U Z A S A D N I E N I E

do uchwały Nr III/20/06 Rady Gminy Mieścisko w sprawie przyjęcia Strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Mieścisko w latach 2006 - 2013

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 ze zmianami) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Zatem podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	6
II. METODOLOGIA OPRACOWANIA STRATEGII	7
III. KANONY POLITYKI SPOŁECZNEJ	9
IV. RAPORT O STANIE GMINY MIEŚCISKO.....	12
1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ.....	12
2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	13
3. GOSPODARKA	15
4. TURYSTYKA	18
5. MIESZKAŃCY.....	18
V. ANALIZA SWOT	32
1. UWAGI OGÓLNE.....	32
2. TABELA ANALIZY SWOT	34
VI. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z ANALIZY SWOT	41
1. NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY SPOŁECZNE NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO ..	41
VII. OBOWIĄZUJĄCE USTAWODAWSTWO.....	42
VIII. STRATEGIA I HARMONOGRAM DZIAŁAŃ	45
1. MISJA, OBSZARY INTERWENCJI, CELE PODSTAWOWE, CELE SZCZEGÓŁOWE, ZADANIA I SPODZIEWANE EFEKTY	45

2. PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ STRATEGII I PODMIOTY WSPIERAJĄCE.....	55
3. WDRAŻANIE I MONITOROWANIE STRATEGII.....	55
4. FINANSOWANIE STRATEGII.....	56
5. OKRES REALIZACJI PROGRAMU.....	56
IX. ZAKOŃCZENIE.....	57

I. WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593) nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Sytuacja gospodarcza, narastanie problemów społecznych, powiększanie obszarów i problemów wychowawczych wśród dzieci i młodzieży oraz patologii społecznych wywołanych m.in. trudnościami adaptacyjnymi młodego pokolenia sprawiają, że konieczne jest wypracowanie planów i narzędzi zapobiegania tym niepokojącym zjawiskom. Potrzeba sformułowania gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych jest odpowiedzią na realną sytuację ekonomiczno - społeczną mieszkańców.

Obowiązujący dotychczas model pomocy społecznej polegający głównie na udzielaniu bezpośredniego wsparcia finansowego potrzebującym, choć doraźnie skuteczny konserwuje zastaną sytuację w sferze pomocy społecznej. Zadaniem pracy socjalnej powinna być również szeroko pojęta profilaktyka mająca na celu zapobieganie niepożądanym zjawiskom społecznym i zmniejszanie kręgu potencjalnych świadczeniobiorców.

Z samej istoty strategii wynika jej długofalowość. W typowaniu obszarów interwencji, przyjmowanych celach i zadaniach koncentrowano się na globalnym ujęciu problemów tak, by oderwać się od doraźnych, często spektakularnych i efektownych działań, być może ważnych w danej chwili, jednakże niekoniecznie istotnych z punktu widzenia całościowej wizji rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy.

Dokument niniejszy jest również zapisem dążenia władz gminy do zapewnienia mieszkańcom jak najlepszych warunków życia na jej terenie. Pomyślność wspólnoty samorządowej zależy bowiem od wielu czynników, wśród których komfort życia i ład społeczny grają niebagatelną rolę. Bezrobocie, ubóstwo, zapewnienie możliwości samorealizowania się młodzieży, integracja osób starszych i niepełnosprawnych są ważnymi wyznacznikami w dokonywanej przez mieszkańców ocenie działalności władz samorządowych i własnego poziomu życia. Strategia jest komunikatem skierowanym do lokalnej społeczności, stanowi wyraz troski władz gminy o pomyślność obywateli, ukazuje zamierzone działania. Strategia ma szansę stać się nową jakością w relacjach pomiędzy uczestnikami życia społecznego na terenie gminy Mieścisko i pobudzić aktywność społeczną, której obecny poziom należy uznać za niezadowalający.

II. METODOLOGIA OPRACOWANIA STRATEGII

Strategią zwykło się określać dokument, który wybranym przemysłanym, założonym do osiągnięcia celom przypisuje cały wachlarz zadań, określa środki i metody ich realizacji, w sposób całościowy i przemysłany wytycza kierunki, typuje priorytety, wskazuje zagrożenia. Zawiera również metody oceny (ewaluacji) i wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Rozwiązania szczegółowe opracowań bywają wielorakie i operują różnym poziomem uszczegółowienia. Jednak z założenia, biorąc pod uwagę stosunkowo długi horyzont czasowy (8 lat) strategia musi być dokumentem o stosunkowo dużym poziomie ogólności. Dynamika procesów społecznych i warunkujących je procesów ekonomicznych jest tak duża, że dokumenty planistyczne muszą stwarzać możliwości modyfikacji i poprawek.

Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przyjęto następujący tryb postępowania:

1. określenie misji gminy w zakresie polityki społecznej zawierającej cel nadrzędny, do którego władze wspólnoty samorządowej zamierzają dążyć;
2. określenie obszarów interwencji najważniejszych z punktu widzenia prowadzonej polityki społecznej z krótką analizą występujących problemów;
3. wskazanie celu podstawowego, który władze gminy zamierzają osiągnąć w każdym z wytypowanych obszarów;
4. wskazanie celów operacyjnych służących osiągnięciu wytyczonych celów podstawowych;
5. wskazanie oczekiwanych efektów wdrażanego programu, określenie podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań.

W zasadniczej części strategii można wyróżnić trzy części.

Część pierwsza - Raport o stanie gminy zawiera ocenę aktualnej sytuacji społeczno – gospodarczej Gminy Mieścisko. Z uwagi na tematykę opracowania (strategia dotycząca problemów społecznych) raport dotyczy tych dziedzin, które w największym stopniu wpływają na aktualny poziom życia mieszkańców gminy. Dlatego też znajduje się tutaj opis infrastruktury technicznej, stanu gospodarki, sytuacji demograficznej, problemów społecznych na terenie gminy.

Część druga to właściwa wszystkim strategiom tzw. Analiza SWOT. Obejmuje ona szanse i zagrożenia, wskazuje mocne i słabe strony gminy, analizuje perspektywy, projekcje w obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej i tych sfer życia, które bezpośrednio jej dotyczą. Analiza SWOT sporządzona została w formie tabelarycznego zestawienia w odniesieniu do najważniejszych i palących problemów społecznych. Przyjęty sposób

prezentacji pozwala na czytelne przedstawienia obszarów, gdzie interwencja w stan obecny pozwoli na osiągnięcie zamierzonych rezultatów.

Część trzecia to wytyczenie misji gminy oraz wskazanie wspomnianych wcześniej obszarów, przypisanie im celów szczegółowych, skonkretyzowanych zadań oraz oczekiwanych efektów. Ich wybór został poprzedzony rzetelną oceną stanu faktycznego, uwarunkowaniami mikro- i makroekonomicznymi, wnioskami wpływającymi z dokonanej analizy SWOT oraz potrzebami lokalnej społeczności. Nie bez znaczenia były również dotychczasowe doświadczenia w rozwiązywaniu problemów społecznych, będące udziałem zwłaszcza pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej.

III. KANONY POLITYKI SPOŁECZNEJ

Z dniem 1 maja 2004 r. Rzeczpospolita Polska stała się członkiem Unii Europejskiej i dlatego też bierze udział w programach wspólnotowych dotyczących również rozwiązań społecznych. Unia Europejska jest rzecznikiem aktywnej polityki społecznej. Ma ona pozwalać na skuteczne radzenie sobie państw członkowskich z najpoważniejszymi bolączkami społecznymi, takimi jak wykluczenie społeczne.

Rada Europejska w grudniu 2000 r. w Nicei przyjęła konkretne wytyczne w zakresie zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego (Agenda Społeczna). Zasadniczym celem przewidzianym w Agendzie jest „bardziej spójne społeczeństwo: równe szanse dla wszystkich”. Natomiast podstawowym narzędziem realizacji tego celu jest zastosowanie Otwartej Metody Koordynacji. Ma ona prowadzić do opracowania jednej listy wspólnych celów dla integracji społecznej, emerytur i rent oraz opieki zdrowotnej, włączając w to cele horyzontalne, takie jak równość szans i dostęp do rynku pracy.

Otwarta Metoda Koordynacji to sposób na podejmowanie i realizowanie wspólnych działań w obszarze polityki społecznej. Założenia podstawowe tej metody polegają na wyznaczaniu wspólnych celów na podstawie uzgodnionego metodologicznie opisu zjawisk społecznych. Zarówno dla opisu zjawisk społecznych, jak i wyznaczania celów zdefiniowano i przyjęto szereg wskaźników. Odnoszą się one do całej gospodarki (tzw. wskaźniki strukturalne) oraz do obszarów socjalnych.

W 2005 r. przyjęta została przez Komisję Europejską druga faza Agendy Społecznej, obejmująca okres do 2010 r. Jej mottem stało się sformułowanie: „Społeczna Europa w gospodarce światowej: zatrudnienie i szanse dla wszystkich”.

Agenda Społeczna przewiduje modernizację modelu społecznego w Europie w oparciu o realizację założeń Agendy Lizbońskiej. Nowa Agenda mówi o konieczności gwarancji zatrudnienia i zwiększenia szans na jego osiągnięcie. Wszystko to w oparciu o dynamiczny wzrost gospodarczy Unii, osiągnięty dzięki modernizacji rynku pracy poprzez innowacje i nowe technologie oraz zwiększenie ochrony socjalnej.

Europejski Model Społeczny opiera się na przekonaniu, że możliwe jest pogodzenie wymogów szybkiego rozwoju ekonomicznego z realizacją celów społecznych (bezpieczeństwo zatrudnionych, dostęp do sfery publicznej itp.).

Poza programami wspólnotowymi opracowywane są dokumenty krajowe. Rada Ministrów RP opracowała założenia aktywnej polityki społecznej na lata 2007 – 2013. Dokument ten, przyjęty 13 września 2005 r. nosi nazwę STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ NA LATA 2007 – 2013. Strategia wytycza 7 priorytetów, które zdaniem władz, szybko wdrożone

i zrealizowane przyczynią się do rozwiązania trapiących Polskę problemów społecznych. Sformułowanie priorytetów poprzedzono diagnozą stanu obecnego, ze szczególnym uwzględnieniem demografii, ubóstwa, kondycji i zagrożeń współczesnej rodziny i społeczeństwa obywatelskiego. Dokument ten formułuje pożądaną do osiągnięcia cel prowadzonej polityki społecznej, którym ma być zbudowanie na poziomie krajowym zintegrowanego systemu polityki państwa prowadzącej do ułatwienia wszystkim obywatelom równego dostępu do praw społecznych, poprawy warunków powstawania i funkcjonowania rodzin oraz wsparcia grup zagrożonych wykluczeniem społecznym przy zapewnieniu demokratycznego współuczestnictwa obywateli. Sformułowane priorytety krajowe są następujące:

- poprawa warunków dla powstawania i funkcjonowania rodzin. Wsparcie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci;
- wdrożenie aktywnej polityki społecznej;
- kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych;
- budowa systemu wsparcia dla osób w wieku poprodukcyjnym;
- aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych;
- partnerstwo publiczno – społeczne jako podstawa rozwoju usług społecznych;
- integracja społeczna i zawodowa imigrantów.

Władze województwa wielkopolskiego opracowały i realizują szereg dokumentów programowych z zakresu szeroko rozumianej polityki społecznej. Jednym z najważniejszych jest Wojewódzka Strategia Rozwoju Pomocy Społecznej. Dokument ten formułuje niżej wymienione cele

1. Rozwój gminnych i powiatowych specjalistycznych placówek pomocy społecznej świadczących różnorodne usługi socjalne wynikające z potrzeb społeczności lokalnej.
2. Zwiększenie aktywności społeczności lokalnych.
3. Zmniejszenie negatywnych skutków problemów społecznych.

Realizując powyższe zadania, w oparciu o wyniki diagnozy problemów społecznych przeprowadzonej w gminach oraz powiatach, opracowano program aktywizacji społeczności lokalnych „Razem - Więcej - Łatwiej” składający się z trzech programów problemowych:

- „**Razem** - sprawniej” - na rzecz poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych.
- „**Więcej** - wiosny jesienią” - na rzecz poprawy sytuacji osób starszych.
- „**Łatwiej** - w rodzinie” - na rzecz poprawy sytuacji rodzin.

Na podstawie powyższych programów, gminy i powiaty winny tworzyć projekty lokalnych programów celowych, które będą stanowić wspólny Wojewódzki Program Pomocy Społecznej.

Program ten stanie się częścią Programu Rozwoju Województwa Wielkopolskiego.

Gwarancją realizacji tego zadania będzie zintegrowanie wszystkich podmiotów poprzez:

- współpracę i współdziałanie na szczeblu gminy pomiędzy instytucjami pomocy społecznej oraz działającymi na danym terenie organizacjami pozarządowymi, kościołem, związkami wyznaniowymi i osobami prywatnymi,
- współpracę i współdziałanie na szczeblu powiatu pomiędzy gminami, instytucjami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi, kościołem, związkami wyznaniowymi oraz osobami prywatnymi,
- współpracę i współdziałanie na szczeblu województwa pomiędzy powiatami a Samorządem Województwa Wielkopolskiego.

IV. RAPORT O STANIE GMINY MIEŚCISKO

1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ

Gmina wiejska Mieścisko położona jest w północno – wschodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie wągrowieckim. Gmina sąsiaduje z gminami Damasławek, Skoki i Wągrowiec (powiat wągrowiecki), Kłecko i Mieleszyn (powiat gnieźnieński) oraz gminą Janowiec Wielkopolski w powiecie żnińskim.

Gmina zajmuje powierzchnię 135,62 km². Użytki rolne zajmują ok. 77% powierzchni gminy, lasy 15%.

Mieścisko położone jest w odległości 65 km od Poznania i 320 km od Warszawy. Odległość od ośrodka powiatowego w Wągrowcu wynosi 13 km.

Administracyjnie gmina podzielona jest na 29 miejscowości, w których łącznie zamieszkuje 6044 mieszkańców. Poniżej przedstawiono spis miejscowości gminy Mieścisko wraz z liczbą mieszkańców każdej z nich uszeregowane wg kolejności malejącej.

Lp.	Nazwa miejscowości	Liczba osób zameldowanych
1.	Mieścisko	2305
2.	Popowo Kościelne	743
3.	Żabiczyn	356
4.	Sarbia	263
5.	Zbietka	249
6.	Wielą	219
7.	Gołaszewo	210
8.	Kłodzin	184
9.	Podlesie Kościelne	174
10.	Miłosławice	168
11.	Podlesie Wysokie	151
12.	Nieświastowice	127
13.	Jaroszewo Pierwsze	121
14.	Gorzewo	96
15.	Zakrzewo	93
16.	Budziejewo	91
17.	Płaskowo	87
18.	Mirkowice	74

19.	Popowo Kolonia	59
20.	Jaworówko	48
21.	Jaroszewo Drugie	46
22.	Strzeszkowo	38
23.	Wybranówko	30
24.	Budziejewko	25
25.	Popowo Huby	25
26.	Wymysłowo	22
27.	Mirkowiczki	21
28.	Piastowice	13
29.	Gółka	6
	Razem	6044

*Podstawa: Dane Urzędu Gminy Mieścisko

Wskaźnik zaludnienia wynosi 44,5 osób na 1km².

2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy wynosi 18,6 km i obsługuje ona 397 przyłączy. Skanalizowane są jedynie miejscowości Mieścisko i Popowo Kościelne (osiedle 40-lecia PRL). Ścieki doprowadzane są do dwóch oczyszczalni ścieków:

- biologicznej oczyszczalni w Popowie Kościelnym o przepustowości 150 m³ na dobę;
- biologicznej oczyszczalni ścieków w Mieścisku o przepustowości 240 m³ na dobę.

Na obszarze gdzie sieć kanalizacji sanitarnej nie jest dostępna nieczystości płynne gromadzone są w przydomowych zbiornikach zamkniętych (szambach), które opróżniane są wozami asenizacyjnymi. Wywożone ścieki powinny trafiać do punktów zlewnych oczyszczalni.

Gmina planuje rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej w Popowie Kościelnym tak, by jej zasięgiem objąć całą miejscowość.

Gospodarka odpadami

Nieczystości stałe z terenu gminy Mieścisko wywożone są przez specjalistyczne firmy, z którymi mieszkańcy powinni zawrzeć stosowne umowy (obecnie 60% mieszkańców zawarło takie umowy). Śmieci gromadzone są na prywatnych posesjach w pojemnikach 120 litrowych i 240 litrowych, w miejscach publicznych w pojemnikach 1100 litrowych i koszach 30 litrowych usytuowanych w ciągach chodnikowych.

Począwszy od 2003 r. na terenie gminy prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Zbierane są trzy frakcje: plastik, szkło i papier.

Gmina nie posiada własnego składowiska odpadów. Śmieci wywożone są na składowiska w sąsiednich gminach: Nowe – Kopaszyn w gminie Wągrowiec i Lulkowo w gminie Gniezno.

Sieć wodociągowa

Gmina Mieścisko prawie w całości jest zwodociągowana (wskaźnik wynosi 99,9%). Długość czynnej sieci wodociągowej w gminie wynosi ponad 108 km i obsługuje ona 926 przyłączy. Wodociąg zasilany jest z 4 ujęć wody zlokalizowanych w miejscowościach Żabiczyn, Miłosławie, Gołaszewo i Popowo Kościelne.

Elektroenergetyka

Sieć energetyczna jest dobrze rozwinięta i stanowi jednolity system krajowy. Obecny system zaopatrywania mieszkańców w energię elektryczną w pełni pokrywa istniejące zapotrzebowanie, jednakże wymaga on stopniowej modernizacji polegającej chociażby na zastępowaniu linii napowietrznych bardziej nowoczesnymi kablami podziemnymi.

Gazownictwo

Na terenie gminy gaz przewodowy nie jest dostępny. Tereny gminy oddalone są od gazociągów tranzytowych i brak jest stacji redukcyjnych średniego ciśnienia. Obecnie mieszkańcy gminy korzystają z gazu propan – butan magazynowanego w butlach oraz zbiornikach przydomowych.

Drogi

Gmina położona jest w znacznej odległości od głównych szlaków komunikacyjnych. Przez jej teren nie przebiegają drogi krajowe. Długość dróg wojewódzkich na terenie gminy wynosi 16 km (droga Nr 190 Gniezno – Chodzież). Podstawowe znaczenie dla układu komunikacyjnego gminy mają drogi powiatowe i drogi gminne. Łączna długość odcinków dróg gminnych wynosi 231 km, jednakże jedynie 7% z nich posiada nawierzchnię utwardzoną.

Przewozy pasażerów

Drogowe przewozy pasażerów na terenie gminy zapewniają placówki przedsiębiorstwa PKS w Pile i Gnieźnie. Możliwe są bezpośrednie połączenia z Gnieznom, Wągrowcem i Poznaniem. Komunikacja kolejowa na terenie gminy nie występuje.

Infrastruktura komunikacji elektronicznej

Na całym obszarze gminy dostępna jest telefonia przewodowa i potrzeby mieszkańców mogą być w pełni zaspokojone. Jedynym ograniczeniem jest bariera kosztowa występująca po stronie indywidualnych odbiorców. Ponadto gmina pozostaje w całości w zasięgu funkcjonujących na terenie kraju operatorów telefonii komórkowej.

3. GOSPODARKA

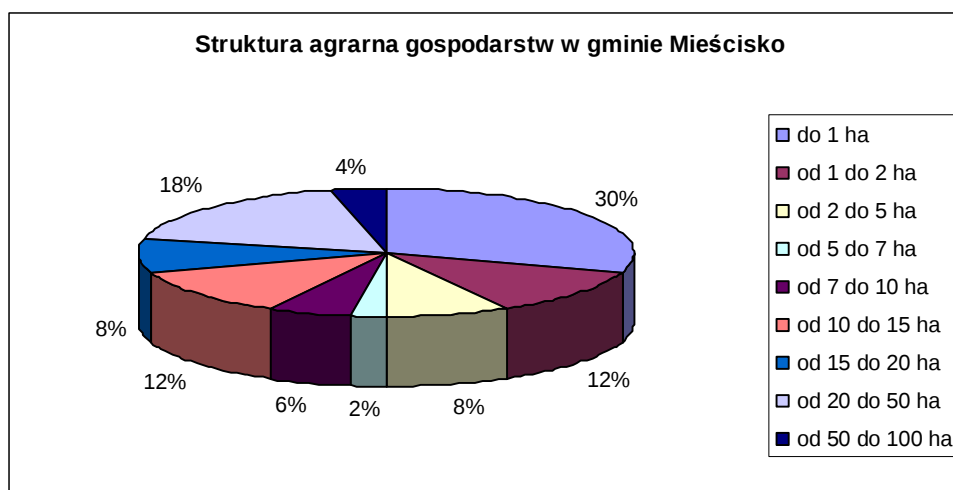
Region, do którego przynależy gmina Mieścisko to tereny o podstawowej funkcji rolniczej. Dlatego też dominuje gospodarka rolna. Sprzyjają temu w miarę urodzajne gleby oraz łagodna rzeźba terenu i umiarkowany klimat.

Rolnictwo

Na obszarze gminy dominującą, a właściwie jedyną formą jest rolnictwo indywidualne (w tym 4 spółki cywilne). Struktura agrarna gminy jest bardzo korzystna. Gospodarstwa o powierzchni pow. 10 ha stanowią 44% ogółu.

Grupy obszarowe użytków rolnych	Liczba gospodarstw
Ogółem	516
do 1 ha	152
od 1 do 2 ha	61
od 2 do 5 ha	41
od 5 do 7 ha	11
od 7 do 10 ha	28
od 10 do 15 ha	62
od 15 do 20 ha	43
od 20 do 50 ha	90
od 50 do 100 ha	19

* Podstawa: Dane GUS – Powszechny Spis Rolny 2002 r.

Produkcja roślinna i zwierzęca.

W strukturze zasiewów dominują zboża. Na dalszych miejscach lokują się rośliny okopowe oraz kukurydza. Rodzaje upraw uwarunkowane są bonitacją gleb oraz rodzajami hodowli.

Wyszczególnienie	Ogółem	
	W ha	Ilość gospodarstw
pszenica		
- jara	371,72	128
- ozima	1053,26	113
żyto	1810,69	281
jęczmień		
- jary	1050,50	246
- ozimy	144,00	38
owies	331,52	83
pszenżyto		
- jare	80,48	61
- ozime	1039,15	234
mieszanki zbóż		
- jare	1105,56	262
- ozime	19,08	43
ziemniaki	238,08	252
rzepak ozimy	591,42	35
buraki cukrowe	150,65	49
kukurydza na ziarno	22,75	8
kukurydza na zielonkę	251,14	48

* Podstawa: Dane GUS – Powszechny Spis Rolny 2002 r.

Hodowla obejmuje głównie trzodę chlewną i bydło. Wysoki odsetek gospodarstw utrzymujących oba typy produkcji wskazuje na brak specjalizacji w hodowli. Bez zwierząt gospodarskich funkcjonowało 181 gospodarstw rolnych.

Zwierzęta hodowlane	Ilość sztuk	Ilość gospodarstw
Bydło	2497	165
- w tym krowy	972	147
Trzoda chlewna	27166	318
- w tym lochy	2708	
Konie	52	19
Kozy	25	bd.
Kury	11750	bd.

* Podstawa: Dane GUS – Powszechny Spis Rolny 2002 r.

Wyposażenie techniczne rolnictwa w gminie Mieścisko w 2002 r. przedstawiało się następująco:

- ciągniki rolnicze – 524 szt.;
- samochody ciężarowe -28 szt.;
- kombajny zbożowe – 101 szt.;
- kombajny ziemniaczane – 46 szt.;
- kombajny buraczane – 30.

W ostatnich latach obserwowane są znaczące zmiany w parku maszynowym rolników. Programy pomocowe Wspólnoty Europejskiej, umożliwiające uzyskanie zwrotu części kosztów poniesionych na zakup maszyn i urządzeń oraz dostęp do niedrogich, używanych maszyn spowodowały korzystne zmiany ilościowe i jakościowe w wyposażeniu technicznym rolnictwa.

Pozarolnicza działalność gospodarcza

Rolniczy charakter gminy przesadza o tym, że niewiele jest podmiotów prowadzących działalność gospodarczą niezwiązaną z rolnictwem. Najwięcej jest małych zakładów usługowych z branży budowlanej, mechaniki samochodowej oraz związanych z obsługą rolnictwa. Choć ilość podmiotów gospodarczych systematycznie wzrasta w niewielkim stopniu przekłada się to na wzrost liczby miejsc pracy. Do najważniejszych należą:

- Z.P.H.U. „Serpól” w Mieścisku – Z. Serwatka – zatrudnia 92 osoby,
- Chemia, Rzemiosło Usługowe w Popowie Kościelnym – A. Andrzejewski – zatrudnia 60 osób,
- Zakład Stolarski Zenon Kasperek w Mieścisku – zatrudnia 6 osób,
- Koudijs Pasze Sp. z o. o w Mieścisku – zatrudnia 37 osób,
- Rzeźnia Adam Kotecki w Mieścisku – zatrudnia 11 osób,

- PHU „PRZEMKO” Przemysław Kopydłowski Mieścisko – zatrudnia 17 osób na umowę o pracę i 32 osoby w charakterze podwykonawców na warunkach własnej działalności gospodarczej tego podwykonawcy.

Handel

Sieć sklepów na terenie gminy Mieścisko jest dobrze rozwinięta i dostosowana do potrzeb lokalnego rynku. Dominują placówki oparte na samozatrudnieniu prowadzących je osób i ich rodzin.

4. TURYSTYKA

Ograniczeniem w rozwoju turystyki na terenie gminy jest brak znaczących zbiorników wody stojącej. Walory turystyczne gminy to znajdujące się na jej terenie zabytki i pomniki przyrody. Najbardziej cenne z nich to:

- Drewniane kościoły w Podlesiu Kościelnym i Popowie Kościelnym;
- Kościoły w Sarbii, Mieścisku, Gołaszewie i Budziejewku;
- Zespoły pałacowo – parkowe w Budziejewie, Podlesiu Kościelnym, Popowie Kościelnym, Żabiczynie, Żbietce, Jaworówku oraz park w Nieświatowicach;
- Głaz narzutowy – Kamień Św. Wojciecha;
- Dwie lipy wąskolistne w Popowie Kościelnym;
- Edukacyjna ścieżka rowerowa ze „stanowiskiem bobra”;
- Trasa rowerowa – obejmująca granice powiatu wągrowieckiego (w tym Gmina Mieścisko).

5. MIESZKAŃCY

Wielkość populacji

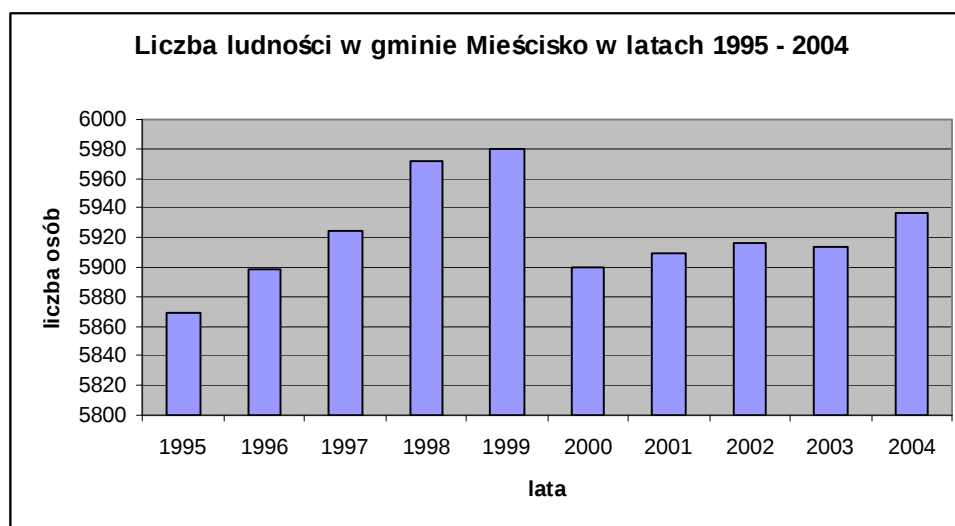
Wskaźniki demograficzne mają zasadniczy wpływ na jakość życia, szanse rozwojowe i tempo wzrostu poziomu życia w gminie. Takie parametry jak wykształcenie mieszkańców, gęstość zaludnienia, dodatni poziom przyrostu naturalnego, dodatnie saldo migracji, zachowanie równowagi pomiędzy płciami, właściwe proporcje pomiędzy grupami ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym decydują o przyszłości gminy. Poniżej przedstawiono dane dotyczące populacji gminy na przestrzeni 10 ostatnich lat.

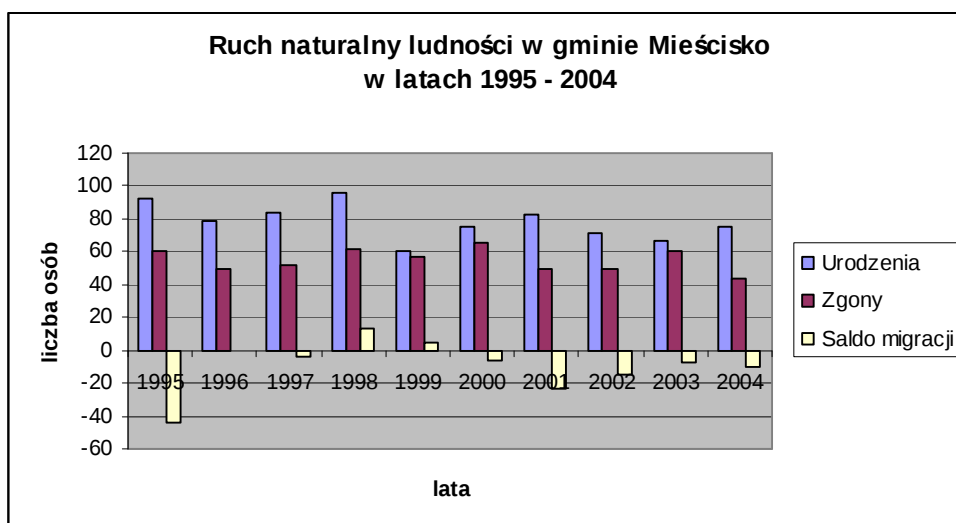
Wielkość populacji i zmiany w czasie

Rok	Liczba ludności	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Saldo migracji
1995	5869	92	61	31	-44
1996	5898	79	49	30	-1
1997	5925	83	52	31	-4
1998	5972	96	62	34	13
1999	5980	60	57	3	5
2000	5900	75	65	10	-7
2001	5910	82	49	33	-23
2002	5916	71	50	21	-15
2003	5914	66	60	6	-8
2004	5936	75	43	32	-10

* Podstawa: Dane GUS NSP 2002

Liczba ludności w gminie podlega pewnym wahaniom. Jak widać z załączonego poniżej wykresu począwszy od 2000 r. liczba mieszkańców systematycznie rośnie. Dzieje się tak dzięki ciągle dodatniemu przyrostowi naturalnemu i słabnącej dynamice ujemnego przyrostu naturalnego.

Struktura wiekowa

Poniższa tabela przedstawia populację gminy w rozbiciu na grupy wiekowe uwzględniając płeć (2002 r.)

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0-4 lata	397	206	191
5-9 lat	412	199	213
10-14 lat	503	275	228
15-19 lat	566	288	278
20-24 lata	490	264	226
25-29 lat	423	225	198
30-34 lata	362	188	174
35-39 lat	378	206	172
40-44 lata	430	222	208
45-49 lat	437	235	202
50-54 lata	371	186	185
55-59 lat	236	110	126
60-64 lata	227	115	112
65-69 lat	193	95	98
70-74 lata	159	59	100
75-79 lat	123	46	77
80-84 lata	69	23	46
Powyżej 85	54	16	38
Razem	5830	2958	2872

*Podstawa: Dane GUS Narodowy Spis Powszechny 2002 r.

Najliczniejszą grupą w gminie są osoby pomiędzy 15 i 19 rokiem życia.

Struktura ludności według wieku mająca wpływ na kształtowanie się struktur społeczno – ekonomicznych przedstawia się następująco:

Grupa wiekowa	Osoby	% ogółu
Wiek przedprodukcyjny:	1648	28,27
- kobiety	797	13,67
- mężczyźni	851	14,60
Wiek produkcyjny:	3472	59,55
- kobiety	1604	27,51
- mężczyźni	1868	32,04
Wiek produkcyjny mobilny	2313	39,67
- kobiety	1091	18,71
- mężczyźni	1222	20,96
Wiek produkcyjny niemobilny:	1159	19,88
- kobiety	513	8,80
- mężczyźni	646	11,08
Wiek poprodukcyjny:	710	12,18
- kobiety	471	8,08
- mężczyźni	239	4,10
Ogółem	5830	100

*Podstawa: Dane GUS Narodowy Spis Powszechny 2002

Obecnie największą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Jednakże w przyszłości zwiększać się będzie procentowy udział osób w wieku poprodukcyjnym. Na uwagę zasługuje również wkraczający na rynek pracy wyż demograficzny. Spowoduje to znaczące perturbacje na rynku pracy w przyszłości.

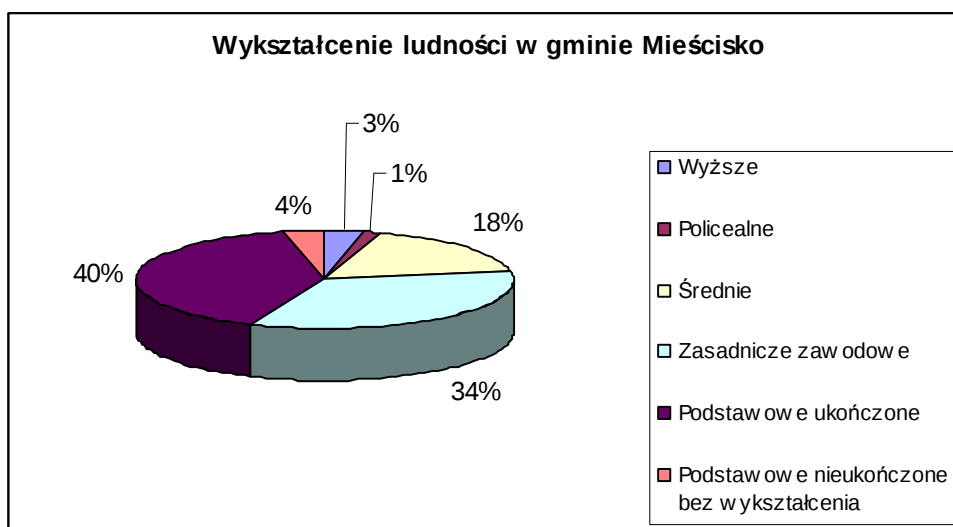
Poziom wykształcenia ludności

Niekorzystnie przedstawiają się natomiast wskaźniki dotyczące wykształcenia mieszkańców. Około 45% ogółu z nich legitymuje się co najwyżej wykształceniem podstawowym, natomiast osób z wykształceniem wyższym jest zaledwie 4%.

Rodzaj wykształcenia	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Wyższe	159	96	63
Policealne	59	45	14
Średnie	826	469	357
Zasadnicze zawodowe	1602	573	1029
Podstawowe ukończone	1876	1057	819
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	176	86	90

* Podstawa: Dane GUS Narodowy Spis Powszechny 2002 r.

Wykres graficzny powyższych danych przedstawia się następująco:

Poziom bezrobocie

Bezrobocie należy do największych problemów społecznych w gminie. Istniejące podmioty gospodarcze nie mają wystarczającego potencjału, by stworzyć miejsca pracy dla bezrobotnych mieszkańców gminy. Rolnictwo natomiast, nawet w okresach rozwojowych nie generuje przyrostu miejsc pracy, a w miarę wprowadzania coraz nowocześniejszych narzędzi ujawnia ukryte bezrobocie. Dlatego też w najbliższym czasie nie należy spodziewać się znaczącej zmiany na rynku pracy. Szansą dla gminy mogłyby być nowe inwestycje w gminie (choćby w zakresie przetwórstwa rolno – spożywczego czy turystyki) lub też na terenie pobliskiego Wągrowca. Choć ciągle wysokie, jednak bezrobocie powoli spada.

Dynamika bezrobocia w gminie Mieścisko

Data	Liczba bezrobotnych		Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	
	ogółem	kobiet	ogółem	w tym kobiety
31.12.2000 r.	477	279	140	48
31.12.2001 r.	633	337	180	62
31.12.2002 r.	626	320	135	45
31.12.2003 r.	585	319	139	49
31.12.2004 r.	595	333	112	39
30.12.2005 r.	536	326	92	33
30.04.2006 r.	500	304	87	33

*Podstawa: dane PUP w Wągrowcu

Podobnie jak na obszarze całego kraju wysoki wśród bezrobotnych jest udział osób młodych oraz długotrwale bezrobotnych. Ponadto bardzo niekorzystnym zjawiskiem jest to, że niemal 70% bezrobotnych nie jest już uprawnionych do otrzymywania zasiłków.

Okres pozostawania bez pracy	Liczba bezrobotnych	W tym kobiet
Do 1 miesiąca	49	24
1 – 3 miesięcy	47	29
3 – 6 miesięcy	52	26
6 – 12 miesięcy	87	46
12 – 24 miesięcy	93	61
Powyżej 24 miesięcy	161	129

*Podstawa: dane PUP w Wągrowcu na dzień 30.06.2006 r.

Niski jest również poziom wykształcenia znacznej części bezrobotnych.

Rodzaj wykształcenia	Liczba bezrobotnych	W tym kobiet
Wyższe	8	4
Policealne i średnie zawodowe	81	67
Średnie ogólnokształcące	46	37
Zasadnicze zawodowe	154	98
Gimnazjalne i poniżej	200	109

*Podstawa: dane PUP w Wągrowcu na dzień 30.06.2006 r.

Bezrobocie dotyka głównie ludzi młodych do 35 roku życia.

Wiek bezrobotnych	Liczba bezrobotnych	W tym kobiet
18 – 24	152	94
25 – 34	139	92
35 – 44	93	65
45 – 54	86	56
55 - 59	16	8
60 - 64	3	-

*Podstawa: dane PUP w Wągrowcu na dzień 30.06.2006 r.

Pośrednictwem pracy zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy w Wągrowcu.

Ochrona zdrowia

Podstawową opiekę medyczną mieszkańcom gminy zapewnia działająca w Mieścisku spółka cywilna – Ośrodek Zdrowia Lekarzy Rodzinnych, który zatrudnia trzech lekarzy i 5 pielęgniarek. Usługi leczenia zamkniętego oraz specjalistyczne porady lekarskie dostępne są w Szpitalu Powiatowym w Wągrowcu.

Zaopatrzenie w leki zapewnia apteka w Mieścisku.

Stan zdrowia mieszkańców gminy nie odbiega od średniej w województwie wielkopolskim. Do najczęstszych schorzeń należą choroby układu krążenia, choroby układu oddechowego, cukrzyca oraz wady postawy (dzieci i młodzież) i zwyrodnienia stawów i kręgosłupa (dorośli). Przyczynami powyższego stanu rzeczy są niewłaściwe nawyki żywieniowe, brak profilaktyki i wczesnego wykrywania chorób, niedostateczna aktywność fizyczno – ruchowa ludności.

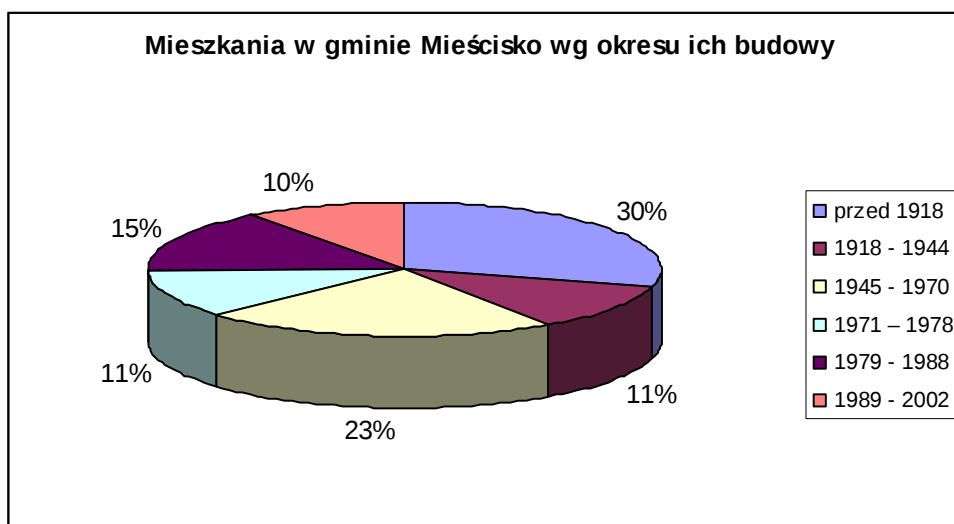
Stan infrastruktury mieszkaniowej

W gminie Mieścisko, wg danych GUS w 2002 r. istniały ogółem 1482 mieszkania o łącznej powierzchni 122 264 m², z czego 1460 (o pow. 121 255 m²) było stale zamieszkanymi.

Okres budowy	Liczba mieszkań	Powierzchnia użytkowa (m²)
przed 1918	433	33 122
1918 - 1944	167	12 269
1945 - 1970	336	23 468
1971 – 1978	170	12 652
1979 - 1988	223	21 469
1989 - 2002	153	19 294

*Podstawa: Dane GUS NSP 2002

Jak widać z załączonego zestawienia najwięcej (30%) stanowią mieszkania zbudowane przed 1918 rokiem. Jednakże mieszkania powstałe w latach 1971 – 2002 stanowią łącznie 36% ogółu mieszkań. W związku z tym można stwierdzić, że stan substancji mieszkaniowej na terenie gminy jest dobry.

Na obszarze wiejskim dominującą formą budownictwa jest budownictwo jednorodzinne w typie budowy zagrodowej. Poszczególne miejscowości połączone są siecią dróg gminnych. Sytuacja mieszkaniowa ludności jest zadowalająca, zarówno jeśli chodzi o liczbę izb w przeliczeniu na 1 mieszkańca, jak i przypadającą na osobę powierzchnię użytkową.

Mieszkania wg ilości izb i powierzchni ogółem:

Liczba izb w mieszkaniu	Liczba mieszkań
1 izba	6
2 izby	124
3 izby	432
4 izby	418
5 i więcej izb	480

*Podstawa: Dane GUS NSP 2002

Powierzchnia mieszkania m ²	Liczba mieszkań	Metraż na 1 osobę (m ²)	Liczba mieszkań
do 30	35	poniżej 7	26
30 – 39	67	7,0 – 9,9	92
40 – 49	151	10,0 – 14,9	306

50 – 59	252	15,0 – 19,9	277
60 - 79	336	20,0 – 29,9	335
80 – 99	231	30 i więcej	424
100 – 119	143	X	X
120 i więcej	245	X	X

*Podstawa: Dane GUS NSP 2002

Systematycznej poprawie z roku na rok ulega stan wyposażenia mieszkań w podstawową infrastrukturę techniczną. Dotyczy to zarówno starań władz gminnych (budowa wodociągów w zasadzie została ukończona, gmina dąży do rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej), jak i dążenia właścicieli mieszkań do podnoszenia ich standardu.

Mieszkania wg wyposażenia:

Wyposażenie mieszkania	Liczba mieszkań
mieszkania ogółem	1460
wodociąg ogółem	1388
wodociąg przydomowy	91
wodociąg sieciowy	1297
bez wodociągu	72
ustęp splukiwany	1154
łazienka	1149
ciepła woda	989
CO zbiorowe	201
CO indywidualne	649
piece	604

*Podstawa: Dane GUS NSP 2002

Szkolnictwo

Na terenie gminy funkcjonują dwie szkoły podstawowe, gimnazjum i przedszkole samorządowe.

- Przedszkole „Leśne Ludki” w Mieścisku – dysponuje zadowalającą bazą lokalową, choć odczuwalny jest brak sali gimnastycznej i pracowni komputerowej. Placówka prowadzi 4 oddziały: 3 oddziały „0” i 1 oddział 3,4, 5 – latków.
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Popowie Kościelnym wyposażona jest w salę komputerową z dostępem do Internetu. Prowadzi 7 oddziałów (w tym jeden oddział

klasy „0”), do których łącznie uczęszcza 103 dzieci. W budynku szkoły brak jest sali gimnastycznej.

- Szkoła Podstawowa im. Stefana Czarnieckiego w Mieścisku wyposażona jest w salę gimnastyczną i salę komputerową z dostępem do Internetu. Szkoła prowadzi 17 oddziałów, do których uczęszcza 378 dzieci.
- Gimnazjum w Mieścisku dysponuje zbyt małą liczbą izb lekcyjnych w stosunku do liczby uczniów. Brak jest również sali gimnastycznej. Funkcjonuje natomiast sala komputerowa z dostępem do Internetu.

Kultura

Infrastruktura kultury na terenie gminy Mieścisko obejmuje Dom Kultury i Bibliotekę Publiczną w Mieścisku, wiejskie Domy Kultury w Sarbii, Popowie Kościelnym i Gołaszewie, Klub Rolnika w Podlesiu Wysokim oraz świetlice w Mirkowicach, Miłosławicach, Żabiczynie, Budziejewie, Nieświastowicach, Jaroszewie Pierwszym, Jaroszewie Drugim i Zakrzewie.

Wśród imprez o charakterze kulturalnym należy wymienić organizowane corocznie od z górą ćwierć wieku Targi Michałowskie. Impreza, połączona z Dożynkami Gminnymi, prezentuje gminny dorobek kulturalno – sportowy, odbywają się występy zespołów folklorystycznych oraz liczne kiermasze.

Na terenie gminy działa Zespół Ludowy „Sarbianie” działający przy Domu Kultury w Sarbii, szkolna orkiestra dęta działająca przy Szkole Podstawowej w Mieścisku, Koło Gospodyń Wiejskich, Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Związek Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych.

Sport

Na terenie gminy działa klub sportowy Gmina Mieścisko, który powstał z połączenia dwóch klubów sportowych LZS Orkan Popowo Kościelne i LZS Sokół Mieścisko prowadzący sekcję piłki nożnej.

Współpraca z gminami partnerskimi

Gmina Mieścisko posiada bogate kontakty zagraniczne w ramach współpracy z gminami partnerskimi. Są to: gmina Retiers (Francja), Scharnebeck (Niemcy) i De Bilt (Holandia). Dzięki współpracy możliwa jest wymiana zagraniczna dzieci i młodzieży, a także poszczególnych grup zawodowych służąca wymianie doświadczeń. Szczególnie owocną jest współpraca z holenderską gminą De Bilt. Partnerzy z Holandii czynnie uczestniczą w dorocznych Targach Michałowskich oraz przekazują pomoc rzeczową.

Bezpieczeństwo publiczne

Komisariat Policji w Skokach obejmuje Zespół Dzielnicowych w Mieścisku, który zatrudnia 3 dzielnicowych. Dysponują oni 1 radiowozem. Wskaźniki dotyczące przestępczości na terenie gminy nie odbiegają od notowanych w sąsiednich gminach i są niższe od średniej krajowej. Najczęstsze czyny zabronione na terenie gminy to kradzieże, kradzieże z włamaniem i drobne rozboje. Odnotowywane są również przestępstwa związane z prowadzeniem pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości.

Pomoc społeczna

Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej w gminie Mieścisko realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Formy pomocy są wielorakie, ale do najczęstszych należą różnego rodzaju zasiłki pieniężne i usługi opiekuńcze. Adresatami pomocy są między innymi rodziny wielodzietne, osoby, które pozostają w trudnej sytuacji życiowej, dotknięte długotrwałym bezrobociem. Beneficjentami pomocy społecznej są również osoby przewlekłe chore, niedostosowane społecznie oraz ludzie starzy i samotni. Wsparciem dla działań gminy w zakresie pomocy społecznej jest działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu (wymiana informacji, szkolenia, pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych ze środków PFRON).

Poniżej przedstawiono dane dotyczące rodzaju i skali pomocy społecznej w gminie Mieścisko.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin				Liczba osób w tych rodzinach			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Ubóstwo	bd.	bd.	147	150	bd.	bd.	645	642
Sieroctwo	-	-	-	-	-	-	-	-
Bezdomność	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrzeba ochrony macierzyństwa	30	29	11	-	168	150	50	-
Bezrobocie	144	159	127	134	684	747	550	576
Niepełnosprawność	98	104	80	77	413	440	326	298
Długotrwała choroba	40	20	14	24	190	99	55	73
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	49	73	42	43	266	384	215	223

w tym: - rodziny niepełne	17	28	17	16	78	139	82	82
- rodziny wielodzietne	26	34	20	22	187	182	143	153
Alkoholizm	20	30	14	13	104	156	65	65
Narkomania	-	-	-	-	-	-	-	-
Trudności								
w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	-	2	4	2	-	11	26
Przemoc w rodzinie	-	-	-	-	-	-	-	-
Brak umiejętności								
w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	-	-	-	-	-	-	-	-
Zdarzenia losowe	-	-	-	-	-	-	-	-
i sytuacja kryzysowa								
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	-	-	-	-	-	-	-	-
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	-	-	-	-	-	-	-	-

*Podstawa: Dane OPS w Mieścisku

Wykorzystanie środków finansowych ogółem (za 2005 r.)

Zadania	Plan	Wykonanie	%
Domy pomocy społecznej (zadania własne)	13.455,00	13.454,64	100
Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne	1.354.727,00	1.296.639,51	95,71
i rentowe z ubezpieczenia społecznego (zadania zlecone)			
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia	5.000,00	4.352,07	87,04
z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne (zadania zlecone)			
Zasiłki i pomoc w naturze			

(zadania zlecone i własne) OGÓŁEM	163.000,00	159.627,43	97,93
- zasiłki stałe – zadania zlecone	47.800,00	44.427,68	92,94
- zasiłki okresowe – dof. zad. własnego	84.200,00	84.199,75	100
- zasiłki celowe i w naturze – zadania własne	31.000,00	31.000,00	100
Ośrodki Pomocy Społecznej	175.160,00		
(zadanie własne dofinansowanie z budżetu państwa)	w tym dofinansowanie	173.520,70	99,06
	59.800,00		
Usługi opiekuńcze	24.948,00	24.368,05	97,68
(zadanie własne) Pozostała działalność - dożywianie uczniów			
(dofinansowanie zadania własnego)	5.933,00	5.933,00	100
Ogółem	1.742.223,00	1.677.895,40	96,31

*Podstawa: Dane OPS w Mieście

Rodzaje pomocy	Nakłady	Ilość osób/rodzin	Ilość świadczeń
I. Realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej			
		OSOBY	
1) opłata za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej	13.454,64	1	12
2) składki zdrowotne ogółem:	4.352,07	18	148
- z zakresu świadczeń rodzinnych,	1.602,26	6	47
- z zakresu pomocy społecznej,	2.749,81	12	101
3) zasiłki stałe,	44.427,68	24	199
4) zasiłki okresowe,	84.199,75	111	572
5) zasiłki celowe i w naturze wraz z dożywianiem dzieci w ramach zadań własnych	31.000,00	145	5458
6) dożywianie dzieci (dotacja celowa)	5.933,00	72 dzieci	5933
II. Realizowane na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz na podstawie ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz			

zaliczke alimentacyjnej				
			RODZINY	
1) świadczenia rodzinne	1.213.051,30		588	14919
2) zaliczka alimentacyjna	26.840,00		20	123
3) składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	18.574,92		14	136

*Podstawa: Dane OPS w Mieścisku

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku

Celem działalności OPS jest:

1. zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka,
2. doprowadzenie do możliwie pełnego usamodzielnienia osób i rodzin oraz doprowadzenie do integracji osób i rodzin ze środowiskiem,
3. umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji.

Ośrodek zatrudnia 7 osób. Są to:

- Kierownik (posiadający specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej);
- Główny księgowy;
- 2 specjalistów pracy socjalnej (posiadający dyplom pracownika socjalnego oraz specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny);
- Starszy inspektor ds. świadczeń z pomocy społecznej;
- Inspektor ds. świadczeń rodzinnych;
- Opiekun wykonujący usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania podopiecznych.

Ponadto w ramach umowy zlecenia zatrudniony jest konsultant prawny.

Urząd gminy jest organizatorem badań profilaktycznych: mammografii, badań prostaty oraz badań mających na celu wczesne wykrywanie nowotworu złośliwego jelita grubego.

Na terenie gminy działa również Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wsparciem dla OPS w rozwiązywaniu problemów społecznych są działające na terenie gminy Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Stowarzyszenie Pomocy Uczniom im. Jana Pawła II oraz Zakład Aktywności Zawodowej w Gołaszewie.

V. ANALIZA SWOT

1. UWAGI OGÓLNE

W planowaniu strategicznym stosowane są różne techniki analityczne oraz sposoby dochodzenia do konstruktywnych wniosków. Z uwagi na wagę zagadnienia należy przy tym korzystać ze sprawdzonych metod. Planowanie strategiczne powinno zostać podporządkowane następującym regułom:

- nazwanie, określenie, zdefiniowanie problemu (to, jak zdefiniujemy problem w dużym stopniu określa, które cele i metody powinny być zastosowane, aby ocenić przydatność alternatywnych rozwiązań. Ma to bezpośredni wpływ na wybór konkurencyjnych opcji);
- przyjęcie kryteriów ewaluacyjnych (pod jakimi względami będziemy porównywali ze sobą i oceniali sposoby rozwiązania);
- określenie konkurencyjnych sposobów postępowania (zakładamy, że zawsze da się wyróżnić kilka sposobów rozwiązania problemu, należy je też opisać ze szczegółami);
- prezentacja alternatyw i ich selekcja (w tym kroku następuje ocena alternatyw według ustalonych kryteriów ewaluacyjnych i wybór jednej z nich);
- bieżące monitorowanie i ewaluacja wyników wybranej do realizacji polityki (po wyborze sposobu rozwiązania konieczną jest stała ocena czy przyjęte rozwiązanie wpływa w zamierzony sposób na rzeczywistość społeczną).

W praktyce najczęściej wykorzystywaną metodą jest Analiza SWOT. Skrót SWOT pochodzi od czterech angielskich słów: Strengths (silne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse), Threats (zagrożenia). Metoda ta pozwala na ocenę wewnętrznych i zewnętrznych czynników wpływających na rozwój badanej organizacji.

Analiza SWOT opiera się na badaniu dwóch grup czynników: wewnętrznych i zewnętrznych. Każda grupa rozpatrywana jest pod kątem dodatniego i ujemnego wpływu na badaną organizację.

W formie graficznej analizę SWOT można przedstawić następująco:

		Uwarunkowania	
		wewnętrzne	zewnętrzne
Wywierany wpływ	pozytywny	Silne strony	Szanse
	negatywny	Słabe strony	Zagrożenia

W prezentowanej tabeli poszczególne określenia oznaczają:

Silne strony – to pozytywne zjawiska wynikające z samej organizacji (np. wysoki poziom wiedzy kadry, znajomość lokalnych uwarunkowań itp.).

Słabe strony – to negatywne zjawiska wpływające na ograniczenie szans i możliwości rozwojowych organizacji, na które ma ona wpływ (np. słaba komunikacja wewnętrzna, brak koordynacji działań itp.).

Szanse – to pozytywne zjawiska, które stwarzają możliwości rozwojowe niezależne od działań organizacji (np. położenie geograficzne).

Zagrożenia – to negatywne zjawiska wpływające z otoczenia organizacji, niezależne od jej działań (np. niedoskonałość rozwiązań prawnych, konkurencyjność sąsiednich podmiotów, pogarszanie wskaźników makroekonomicznych itp.).

Dla potrzeb niniejszego dokumentu zastosowano tabelaryczne ujęcie analizy SWOT. Wybór poszczególnych dziedzin do tabel analizy SWOT warunkowany jest tematem opracowania i wiąże się z tymi sferami funkcjonowania gminy, które w sposób pośredni lub bezpośredni wpływają na politykę społeczną.

2. TABELLE ANALIZY SWOT

Tabela nr 1 - GOSPODARKA GMINY MIEŚCISKO	
Mocne strony	Słabe strony
Powszechna dostępność wodociągu umożliwiającą prowadzenie nowoczesnej produkcji rolnej oraz lokowanie działalności gospodarczej na terenie gminy. Istnienie nadwyżki siły roboczej, możliwej do wykorzystania przez ewentualnie powstające przedsiębiorstwa. Możliwości wyodrębnienia terenów pod inwestycje dla potencjalnych inwestorów. Promocja turystyczna gminy i realizacja programów partnerskich z zaprzyjaźnionymi gminami,	Ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej wynikające z rolniczego charakteru gminy Niewystarczający stopień skanalizowania gminy. Niezadowalający stopień promocji gminy skierowanej zarówno do potencjalnych inwestorów, jak odbiorców usług turystycznych. Brak znaczącego popytu wewnętrznego wynikający ze stosunkowo niskich dochodów mieszkańców gminy. Brak zainteresowania inwestorów i potencjalnych turystów.
Szanse	Zagrożenia
Modernizacja gminy będąca skutkiem wykorzystania funduszy pomocowych Unii Europejskiej. Aktywna polityka władz samorządowych nastawiona na pozyskanie inwestorów zewnętrznych oraz rozwój przedsiębiorczości	Niewłaściwa polityka państwa oraz wspieranie koncepcji centralistycznych będących zagrożeniem samorządności w Polsce. Pogarszanie się opłacalności produkcji rolnej. Brak inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych.

mieszkańców. Wspieranie działań lokalnych poprzez wyspecjalizowane instytucje działające na szczeblu ogólnokrajowym.	Działania konkurencyjne innych gmin starających się przyciągnąć inwestorów, turystów oraz fundusze pomocowe. Trudności w zgromadzeniu środków na wkład własny konieczny do ubiegania się o fundusze w ramach programów operacyjnych współfinansowanych przez UE.
--	--

Tabela nr 2 – MIESZKAŃCY GMINY MIEŚCISKO	
Mocne strony	Słabe strony
Korzystne proporcje grup ludności w wieku produkcyjnym do grupy osób w wieku poprodukcyjnym. Aspiracje mieszkańców dotyczące uzupełniania wykształcenia, podnoszenia kwalifikacji zawodowych, zdobywania przez młodzież wykształcenia na poziomie co najmniej średnim. Aktywnie działanie grupy lokalnych liderów, animatorów życia społecznego na terenie gminy.	Brak klasy średniej. Trudna sytuacja ekonomiczna dużych grup ludności spowodowana bezrobociem oraz niską opłacalnością produkcji rolnej. Bariery architektoniczne utrudniające korzystanie z dóbr i usług ludziom niepełnosprawnym.
Szanse	Zagrożenia
Wykorzystanie potencjału osób dotąd nieuczestniczących w życiu społecznym gminy. Zwiększanie się oferty edukacyjnej, jej coraz większa dostępność oraz	Starzenie się społeczeństwa. Zatrzymanie pozytywnych tendencji rozwojowych w skali

relatywne obniżenie kosztów ponoszonych przez uczących się. Pozytywne skutki ożywienia gospodarczego i rozwoju kraju. Pozytywne tendencje demograficzne (wzrost liczby urodzeń) wynikające z przyjętych rozwiązań systemowych („becikowe”). Prorodzinna polityka państwa.	ogólnokrajowej. Migracja najlepiej wykształconych młodych mieszkańców do ośrodków miejskich. Uwarunkowana względami ekonomicznymi emigracja osób o deficytowych i poszukiwanych przez pracodawców kwalifikacjach za granicę.
---	---

Tabela nr 3 – BEZROBOCIE I RYNEK PRACY NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO	
Mocne strony	Słabe strony
Przyrost liczby przedsiębiorstw i wzrost poziomu przedsiębiorczości na terenie gminy. Oddziaływanie Powiatowego Urzędu Pracy w Wągrowcu. Gotowość podejmowania przez młodych ludzi nowych wyzwań i elastyczne reagowanie na potrzeby rynku pracy.	Duże bezrobocie na terenie gminy i występowanie ukrytego, nie rejestrowanego bezrobocia. Trudna sytuacja dużej rzeszy bezrobotnych, którym nie przysługuje już zasiłek.

	Niewielki potencjał wzrostowy lokalnych przedsiębiorstw. Apatia i bierność osób długotrwale bezrobotnych. Występowanie dużej grupy osób o kwalifikacjach, na które brak jest zapotrzebowania ze strony rynku pracy.
Szanse	Zagrożenia
Istnienie programów i funduszy na poziomie powiatowym i wojewódzkim, których celem ograniczanie bezrobocia i jego skutków. Przekwalifikowanie bezrobotnych. Pozytywne skutki wzrostu gospodarczego przekładające się na przyrost miejsc pracy.	Brak miejsc pracy dla młodzieży, duży odsetek osób bezrobotnych z niskim poziomem wykształcenia. Niewielka efektywność podejmowanych działań w obszarze aktywizacji bezrobotnych i środków mających poprawiać ich konkurencyjność na rynku pracy.

Tabela nr 4 – STAN OŚWIATY, KULTURY I TURYSTYKI NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO	
Mocne strony	Słabe strony
Wykształcona, zaangażowana i doświadczona kadra nauczycielska w szkołach gminy.	Istnienie dużej grupy ludzi młodych, absolwentów, którzy uzyskali wykształcenie nieodpowiednie do zapotrzebowania ze strony

Działalność placówek kulturalnych na terenie gminy. Brak przemysłu, czyste środowisko naturalne. Występowanie zabytków oraz obszarów prawnie chronionych mogących przyciągać turystów na tereny gminy.	przedsiębiorców. Niewystarczająca promocja gminy i jej walorów turystycznych. Braki w szeroko pojętej infrastrukturze w postaci pól biwakowych, kempingów, ścieżek rowerowych. Niewystarczający stan infrastruktury oświatowej w gminie. Niewystarczające środki na utrzymanie obiektów dziedzictwa kulturowego w niepogorszonym stanie. Możliwości uzupełniania braków w infrastrukturze sportowej przy szkołach (boiska pełnowymiarowe, sale gimnastyczne, pływalnia) oraz ogólnodostępnej dla mieszkańców gminy.
Szanse	Zagrożenia
Wykorzystanie szans wynikających z funduszy stypendialnych. Wprowadzenie multimediów do procesów dydaktycznych w szkołach oraz w kształceniu dorosłych. Wykorzystanie środków pochodzących z europejskich funduszy pomocowych.	Brak aspiracji edukacyjnych wśród rodzin zagrożonych wykluczeniem. Niewystarczające fundusze na oświatę przekazywane z budżetu centralnego. Brak środków na animowanie życia kulturalnego na terenie gminy i wspieranie lokalnych inicjatyw w tym zakresie.

Działalność lokalnych stowarzyszeń nastawionych na kultywowanie tradycji i obyczajów.	Apatia i bierność części ludności i jej brak zainteresowania dla życia i spraw gminy.
---	---

Tabela nr 5 – UWARUNKOWANIA BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI (W TYM BEZPIECZEŃSTWA SOCJALNEGO), ADMINISTRACJA	
Mocne strony	Słabe strony
Działalność władz gminy ukierunkowana na rozwój i wzrost poziomu życia obywateli. Działalność władz gminy, funkcjonariuszy policji, straży pożarnej i ich współpraca ze społecznością lokalną. Niższe od średnich wskaźniki przestępczości. Prężne i skuteczne działanie Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku.	Niedostateczne wyposażenie służb w środki techniczne, środki łączności i pojazdy służbowe. Duża grupa osób – beneficjentów pomocy społecznej. Bierność i apatia dużej części osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, nasilanie się postaw roszczeniowych. Odtwarzanie się struktury społecznej w części dotyczącej rodzin patologicznych – dziedziczenie patologii.
Szanse	Zagrożenia
Wykorzystanie szans wynikających z funduszy pomocowych oraz programów krajowych. Przekazywanie wyższych dotacji centralnych na utrzymanie bezpieczeństwa i politykę społeczną w sytuacji wzrostu gospodarczego.	Wzrost przestępczości i uzależnień, zwłaszcza wśród nieletnich. Coraz większy zakres występowania niekorzystnych zjawisk społecznych. Niekorzystne oddziaływanie rodzin patologicznych, dziedziczenie

Wzmocnienie kadrowe i techniczne Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku.	ubóstwa, patologii, dysfunkcji. Brak spójnej i całościowej polityki państwa w zakresie pomocy społecznej.
---	---

VI. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z ANALIZY SWOT

Dokonana w oparciu o Raport o Stanie Gminy analiza SWOT wskazuje, które obszary szeroko rozumianej polityki społecznej wymagają długofalowych, perspektywicznych i przemyślanych działań. Jak wykazano powyżej podstawowymi problemami społecznymi wymagającymi rozwiązania są ubóstwo i bezrobocie. Skalę tych zagadnień obrazują oficjalne statystyki. Jednakże urzędowym danym wymyka się cała sfera takich problemów społecznych jak alkoholizm czy przemoc w rodzinie. Ponadto w danych tych nie ma informacji na temat ograniczonego dostępu do dóbr społecznych osób przewlekle chorych, starych i niepełnosprawnych. Dlatego też w opracowywanych celach podstawowych ujęto również te niekorzystne zjawiska.

1. NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY SPOŁECZNE NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO

Istotą problemów społecznych jest to, że podlegają one wielorakim i złożonym powiązaniom pomiędzy sobą. Zaistnienie jednego z nich może wywołać w przyszłości kolejne, powodując w dodatku efekt tzw. sprzężenia zwrotnego dodatniego. I tak np. problem **bezrobocia** w krótkim okresie czasu może prowadzić do wystąpienia zjawiska **ubóstwa**. Ten z kolei w powiązaniu z wyżej wspomnianym bezrobociem rodzi poczucie frustracji i braku perspektyw. Taki stan rzeczy sprzyja wystąpieniu zjawiska **alkoholizmu**, który jeszcze bardziej pogłębia ubóstwo i utrudnia znalezienie pracy. Alkoholizm może również prowadzić do **przemocy w rodzinie**. Spatologizowana rodzina nie jest w stanie przekazać pozytywnych wzorców, co w konsekwencji prowadzi do pojawienia się następnych pokoleń, podatnych na patologie.

Jak wykazano powyżej, najważniejsza w polityce społecznej powinna być profilaktyka zagrożeń, ponieważ siły i środki na nią skierowane procentują pozytywnymi efektami w przyszłości. Z dokonanej analizy wynika również, że problemy społeczne i obszary działań powiązane są ze sobą wieloma zależnościami i przenikają się nawzajem. Dlatego wskazano następujące grupy osób i obszary interwencji:

- rodziny dotknięte ubóstwem z powodu bezrobocia oraz rodziny wielodzietne i niepełne,
- środowiska osób niepełnosprawnych,
- osoby starsze,
- dzieci i młodzież szkolna z rodzin ubogich i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- grupy społeczne zagrożone chorobą alkoholową i narkomanią.

VII. OBOWIĄZUJĄCE USTAWODAWSTWO

Podjęmowane działania nie mogą pozostawać w oderwaniu od ustawowych obowiązków wspólnoty samorządowej.

Podstawowe działania wspólnoty samorządowej w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej uregulowano w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Zadania gminy obejmują między innymi zagadnienia:

- ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- edukacji publicznej,
- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Uszczegółowieniem zadań jest ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej. Wynikające z niej obowiązki gmin przedstawiono w poniższej tabeli.

Zadania gminy wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

własne	zlecone
1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka; 2) sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej; 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym; 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych; 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych; 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego; 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia; 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego; 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem; 10) praca socjalna; 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi; 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych; 13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną; 14) dożywianie dzieci; 15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym; 16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu; 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu	1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych; 2) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia; 3) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi; 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną; 5) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi; 6) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia

województwie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;

- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do zadań własnych gminy należą również :

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów ośłonowych.

VIII. STRATEGIA I HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

1. MISJA, OBSZARY INTERWENCJI, CELE PODSTAWOWE, CELE SZCZEGÓŁOWE, ZADANIA I SPODZIEWANE EFEKTY

Ustawa o samorządzie gminnym definiuje gminę jako wspólnotą samorządową zorientowaną na zaspokajanie potrzeb jej mieszkańców. Dlatego też władze gminy we wszystkich swych działaniach muszą dążyć do jak najlepszego i najpełniejszego zaspokojenia potrzeb lokalnej społeczności. Zgodnie z kanonami nowocześnie rozumianej polityki społecznej polegać ma to nie tylko na dystrybucji dóbr, lecz na stwarzaniu możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Oczywiście biorąc pod uwagę istotę zrównoważonego rozwoju należy pamiętać o osobach wykluczonych, które z różnych przyczyn nie stają się beneficjentami przemian i wzrastającego poziomu życia. Obowiązującym minimum zaś powinno być zapewnienie jednostce bytowania w warunkach nieurągających jej godności.

Misją gminy Mieścisko w zakresie polityki społecznej jest zapewnienie mieszkańcom jak najlepszych warunków życia, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W celu realizacji misji wytypowano 5 obszarów krytycznych odpowiadających grupom wymagającym wsparcia. Są to:

- **rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym,**
- **osoby starsze,**
- **niepełnosprawni,**
- **grupy społeczne zagrożone chorobą alkoholową i narkomanią,**
- **dzieci i młodzież.**

Rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym.

Rodzina stanowi podstawowe ogniwo w strukturze społecznej. O warunkach jej funkcjonowania i rozwoju decydują działania z zakresu polityki ekonomicznej i społecznej. Aby mogła wypełnić swoje zadania i obowiązki powinna być otoczona ochroną i wsparciem, a w szczególny sposób należy zapewnić prawidłową realizację potrzeb rozwojowych i psychicznych dzieci, do których należy zaliczyć: potrzebę stabilizacji, bezpieczeństwa, przynależności uczuciowej. Od właściwego zaspokojenia potrzeb dziecka zależy prawidłowy przebieg jego rozwoju. Zaspokajanie potrzeb rozwojowych dziecka jest możliwe w rodzinie o prawidłowej strukturze i atmosferze gwarantującej poczucie stabilności i bezpieczeństwa.

Okres transformacji i wiążących się z nim problemów bytowych staje się dla znacznej liczby rodzin obciążeniem, z którym nie są w stanie sobie same poradzić. Negatywne zjawiska pogłębiającego się bezrobocia, bezradności, niejednokrotnie grożące wejściem w patologię, dotyczącą wszystkich członków rodziny, nie wyłączając dzieci.

Przy realizacji zadań pomocy społecznej za priorytet należy przyjąć wspieranie środowisk i rodzin najbardziej zagrożonych biedą i trudnościami w rozwiązywaniu narastających problemów i to nie tylko ekonomicznych, ale też wychowawczych, psychicznych, zdrowotnych i innych.

Jak wynika z tabeli dotyczącej pomocy społecznej w Gminie Mieścisko z różnych jej form korzysta ok. 450 rodzin. Jest to wskaźnik bardzo wysoki i wskazuje, jak duża jest skala problemów, z którymi muszą zmierzyć się władze samorządowe.

Głównym problemem większości rodzin jest bezrobocie, przy czym znaczna część osób (niemal 70%) nie ma uprawnień do świadczeń w formie zasiłków dla bezrobotnych i balansuje na poziomie minimum socjalnego. Dotyczy to głównie rodzin o niskim poziomie wykształcenia, a także wielodzietnych i niepełnych. Zjawiskiem wtórnym są występujące niejednokrotnie patologie, w tym głównie alkoholizm, pojawia się również przemoc. Powodują one niewydolność wychowawczą, która najboleśniej dotyka dzieci w tych rodzinach.

Występujące problemy powodują niewydolność finansową rodzin i brak środków na podstawowe potrzeby. Dzieci z tych rodzin są często nieprawidłowo żywione lub wręcz niedożywione, a jedynym prawidłowym posiłkiem jest posiłek otrzymany w szkole. Działania na rzecz rodziny powinny być zróżnicowane zależnie od występujących problemów. Innych form wsparcia wymagają rodziny dotknięte bezrobociem, innych z problemem uzależnień czy niewydolne wychowawczo. Chociaż zapewnianie właściwych warunków bytowych dzieciom jest obowiązkiem rodziców, to im samym należy niejednokrotnie udzielić wsparcia.

Cel główny: Utrzymanie podstawowych funkcji rodziny i zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin z uwzględnieniem rodzin niepełnych i wielodzietnych.

Cele szczegółowe:

- zwalczanie bezrobocia i przeciwdziałanie jego skutkom;
- organizowanie i rozwijanie kompleksowego wsparcia dla dzieci i młodzieży szkolnej;
- organizowanie pomocy w rozwiązywaniu i ograniczaniu patologii;
- pomoc rodzinom w uzyskaniu samodzielności finansowej i eliminowanie postaw roszczeniowych.

Zadania:

- prowadzenie pracy socjalnej z bezrobotnymi, współdziałanie z Powiatem Urzędem Pracy;
- motywowanie bezrobotnych do aktywnego poszukiwania pracy, do przekwalifikowania, szkoleń, kursów;
- porady i informacje;
- zapobieganie poczuciu zagubienia i odrzucenia społecznego (wsparcie psychologiczne, punkt konsultacyjny),
- analizowanie zaburzeń u dzieci i szukanie ich przyczyn;
- udzielanie pomocy pedagogicznej i psychologicznej dzieciom z trudnościami emocjonalnymi o rozstrojonym życiu uczuciowym;

- dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego;
- praca socjalna;
- współpraca z pedagogami szkolnymi;
- współpraca z instytucjami pozarządowymi, organizacjami, fundacjami, kościołami realizującymi zadania z zakresu pomocy;
- wykorzystanie różnych systemów wsparcia (psychologicznego, socjalnego, prawnego, OPS, Klub AA),
- współpraca z instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinie;
- pomoc finansowa rodzinom zagrożonym;
- wsparcie w odtworzeniu więzi społecznych rodzin poprzez uczestniczenie w grupach samopomocowych organizacji pozarządowych (kierowanie do organizacji pozarządowych);
- poradnictwo dotyczące możliwości poprawy sytuacji ekonomiczno-bytowej;
- stymulacja aktywności własnej rodzin w celu zaspokojenia potrzeb socjalno-bytowych (wykorzystywanie własnych możliwości);
- ożywienie życia społecznego w placówkach realizujących idee pomocy (organizacje pozarządowe, świetlice);
- poszukiwania liderów lokalnych;
- dożywianie dzieci i dorosłych;
- badania jakościowe - pogłębianie diagnozy sytuacji socjalno - bytowej rodzin (dalsze rozpoznawanie potrzeb środowiska).

Spodziewane efekty:

- uaktywnienie osób bezrobotnych;
- zmniejszenie bezrobocia;
- poprawa sytuacji socjalno-bytowej;
- zmniejszenie skutków psychicznych i społecznych bezrobocia;
- ochrona przed negatywnym wpływami środowiska;
- redukcja zaburzeń;
- hamowanie rozwoju zjawisk patologicznych;
- poprawa sytuacji socjalno-bytowej;
- zmniejszenie patologii w rodzinach;
- zapobieganie poczuciu bezradności i osamotnienia.

Osoby starsze.

Obserwowane procesy demograficzne od lat już wskazują na postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Proces ten dotyczy również mieszkańców gminy Mieścisko.

Problem ludzi starszych funkcjonuje w dwóch wymiarach. Pierwszy dotyczy indywidualnego podejścia i odczuć osoby starszej z jej problemami dnia codziennego, chorobami, poczuciem osamotnienia. Drugi punkt widzenia dotyczy rodzin, w których żyją osoby starsze. Borykają się one z wieloma trudnościami dotyczącymi konieczności zapewnienia tym osobom właściwej opieki. Problemy pojawiają się również wówczas, gdy wystąpi nierównowaga między indywidualnymi potrzebami człowieka starszego w codziennym życiu, a realnymi możliwościami rodziny w udzielaniu mu pomocy w przezwyciężaniu tych trudności.

W związku z powyższym niezbędne jest poświęcenie należytej uwagi tej znaczącej części populacji, przede wszystkim zaś w celu zaktywizowania zbiorowości samych seniorów oraz wspomagania potrzebujących.

Cel główny: Poprawa jakości życia ludzi starszych oraz zapobieganie marginalizacji życia starszego pokolenia.

Cele szczegółowe:

- jak najdłuższe utrzymanie zdolności seniora do samoegzystencji w swym naturalnym środowisku oraz optymalizacja jego aktywności,
- zaktywizowanie rodziny do szerokich działań na rzecz członka rodziny,
- zapewnienie wsparcia osobom starszym niezdolnym do samodzielnej egzystencji w środowisku.

Zadania:

- stymulacja aktywności osób starszych;
- rozwój środowiskowej pomocy społecznej (pomoc finansowa, świadczenia w naturze, usługi, porady);
- udzielanie wsparcia środowiskowego ludziom starym;
- działanie na rzecz integracji ludzi starych ze środowiskiem;
- edukacja rodzin w zakresie nabywania kompetencji koniecznych do kontaktów z osobami starszymi w rodzinie (docieranie do dzieci poprzez pracownika socjalnego).

Spodziewane efekty:

- przeciwdziałanie osamotnieniu i alienacji, umocnienie psychiczne,
- zwiększenie kompetencji członków rodzin osoby starszej w zakresie sprawowania opieki,
- stworzenie sprawnie działającego centrum konsultacji, poradnictwa i wsparcia.

Niepełnosprawni.

Osoby niepełnosprawne stanowią w Polsce bardzo liczną społeczność, która liczy około 4,5 mln osób (ponad 14 % ogółu ludności), a prognoza GUS przewiduje, że w 2010 roku liczba ta wzrośnie do 6 mln.

Prawnie osobami niepełnosprawnymi są te jednostki, które posiadają stopień niepełnosprawności orzeczony przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Komisję Lekarską przy ZUS, KRUS, jak również inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi i umysłowymi. Za niepełnosprawne należy uznać osoby, których stan fizyczny, psychiczny i umysłowy powoduje trwałe lub okresowe utrudnienia, ogranicza lub uniemożliwia pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów.

W codziennym funkcjonowaniu osoby niepełnosprawne napotykają liczne przeszkody uniemożliwiające prowadzenie aktywnego życia społecznego oraz w znaczny sposób utrudniające integrację z najbliższą społecznością lokalną.

Niewątpliwie osoby niepełnosprawne potrzebują więcej wsparcia ze strony społeczeństwa, by móc osiągnąć takie same jakościowe warunki życia jak inni obywatele. Jest wiele sposobów eliminowania niepotrzebnych barier, jednak by poprawić społeczne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych, pozytywnie przekształcić stan społecznej świadomości w zakresie niepełnosprawności, konieczne jest systematyczne planowanie działań odnoszących się do różnych obszarów rzeczywistości społecznej.

Narzędziem pomocnym, systematyzującym pomysły i zadania są przyjęte przez ONZ Standardowe Zasady Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych. Zasady precyzują wstępne warunki równoprawnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w społecznościach, wyodrębiają kluczowe obszary, które społeczeństwo zobligowane jest udostępnić niepełnosprawnym obywatelom, a także proponują działania wdrożeniowe. Standardowe zasady służyły jako baza przy formułowaniu celu głównego i celów szczegółowych w gminnej strategii osób niepełnosprawnych. W Gminie Mieścisko środowisko osób niepełnosprawnych jest dostatecznie dobrze rozeznane. Świadczeniami pomocy społecznej z tego tytułu objętych było w 2005 r. 298 osób.

Cel główny: Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej i integracja społeczna.

Cele szczegółowe:

- inicjowanie działań zmierzających do udostępnienia osobom niepełnosprawnym środowiska fizycznego, ułatwianie dostępu do informacji i środków komunikacji międzyludzkiej;
- aktywizacja zawodowa i wzmocnienie pozycji osób niepełnosprawnych tak, by mogły one realizować swoje prawa na rynku pracy.

Zadania:

- uwzględnienie wymagań dotyczących dostępności różnych grup osób niepełnosprawnych przy projektowaniu i budowie środowiska zewnętrznego; konsultacje ze środowiskami osób niepełnosprawnych w tym zakresie;

- działania mające na celu przystosowanie istniejącej infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- poprawa warunków i zwiększenie dostępności leczenia specjalistycznego dla osób niepełnosprawnych;
- wdrażanie programu „przyjaznych urzędów” – gdzie w urzędach administracji publicznej, banku, na poczcie przystosowywano by jedno ze stanowisk obsługi dla osób niepełnosprawnych i zapewniano możliwości skorzystania z pomocy przeszkolonego pracownika tej instytucji np. ze znajomością języka migowego
- podejmowanie działań, których efektem będzie skrócenie czasu oczekiwania na załatwienie spraw związanych z potrzebami egzystencjalnymi osób niepełnosprawnych
- prowadzenie akcji edukacyjnych mających na celu uwrażliwienie społeczeństwa na problemy i potrzeby osób niepełnosprawnych
- podejmowanie działań mających na celu likwidowanie barier transportowych i komunikacyjnych
- objęcie kompleksowym nadzorem służb socjalnych rodzin osób niepełnosprawnych
- tworzenie ośrodków wsparcia dla rodzin i osób niepełnosprawnych, także tych, których niepełnosprawność jest skutkiem nieszczęśliwych wypadków
- dostarczanie informacji na temat diagnozy, praw, dostępnych służb i programów wszystkim osobom niepełnosprawnym, ich rodzinom i opiekunom;
- dążenie do zapewniania na wszystkich poziomach właściwego szkolenia służb zaangażowanych w prowadzenie programów i usług dla osób niepełnosprawnych;
- współpraca z organizacjami osób niepełnosprawnych w zakresie rozwiązań życia zawodowego i zatrudnienia;
- podnoszenie świadomości samych osób niepełnosprawnych co do przysługujących im praw i możliwości;
- zachęcanie przedsiębiorców w sektorze prywatnym, by w swych działaniach brali pod uwagę kwestie niepełnosprawności;
- wspieranie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy; np. dofinansowanie krajowych i lokalnych programów aktywizacji zawodowej;
- podnoszenie świadomości pracodawców celem przezwyciężenia negatywnych postaw i uprzedzeń w kwestii niepełnosprawności; szkolenia, informowanie o istniejących ulgach finansowych w przypadku zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
- podjęcie działań w celu podniesienia świadomości społeczności lokalnej na temat osób niepełnosprawnych, ich praw, potrzeb, możliwości wkładu w życie społeczne;
- szkolenie pracowników mających częsty kontakt z osobami niepełnosprawnymi w zakresie problematyki niepełnosprawności;
- aktywizowanie osób niepełnosprawnych jako nauczycieli, instruktorów i doradców w szkolenia dla różnej kategorii pracowników i zainteresowanych instytucji;
- konsultowanie z osobami niepełnosprawnymi programów szkoleniowych dla pracowników;

- wyrównanie szans rozwojowych i edukacyjnych; tworzenie integralnych form wychowania, nauczania i edukacji;
- udostępnienie edukacji dla wszystkich uczniów niepełnosprawnych: tłumaczenie języka migowego, organizacja służb wspierających;
- włączenie rodziców osób niepełnosprawnych w proces nauczania;
- zapewnienie materiałów, stałych szkoleń dla nauczycieli niepełnosprawnych dzieci oraz dla nauczycieli wspierających.

Spodziewane efekty:

- niwelowanie barier architektonicznych i komunikacyjnych,
- zwiększenie mobilności zawodowej osób niepełnosprawnych,
- przeciwdziałanie osamotnieniu i izolacji społecznej,
- przełamanie niechęci pracodawców wobec osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności,
- uwzględnianie potrzeb osób niepełnosprawnych w działalności placówek użyteczności publicznej,
- ułatwianie osobom niepełnosprawnym codziennego kontaktu z instytucjami życia publicznego,
- przełamanie bariery niewiedzy i nietolerancji w stosunku do osób niepełnosprawnych,
- niwelowanie zjawiska alienacji społecznej osób niepełnosprawnych,
- integracja z najbliższym środowiskiem,
- aktywizacja osób niepełnosprawnych,
- wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie edukacji.

Grupy społeczne zagrożone chorobą alkoholową i narkomanią.

Alkoholizm

Spożywanie alkoholu w nadmiernych ilościach niesie ze sobą wiele negatywnych konsekwencji, a w skrajnym wypadku prowadzi do uzależnienia. Konsekwencje nadużywania alkoholu są wielorakie. Można je podzielić na:

- fizjologiczne (zatrucia, choroby narządów wewnętrznych);
- problemy psychologiczne i egzystencjalne (próby samobójcze, wyobcowanie, zamknięcie się w sobie);
- problemy wypadków (wypadki w pracy i wypadki drogowe);
- dotyczące zachowania i ról społecznych.

Alkoholizm jest poważnym problemem społecznym, rzutującym na pozostałe sfery życia i generującym inne problemy społeczne. W szczególności alkohol prowadzi do wzrostu przestępczości, pogłębia ubóstwo, wywołuje przemoc w rodzinie. Dotyka coraz częściej młodzież, a w skrajnych przypadkach nawet dzieci w wieku szkolnym. Aby go zwalczyć potrzebne są nie tylko programy dla już uzależnionych, ale również działania profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom. Spowodowane jest to

ofensywą reklamową zwłaszcza producentów piwa, adresowaną do ludzi młodych. Kampanie reklamowe odniosły pożądany z punktu widzenia wytwórców efekt i spożycie piwa systematycznie wzrasta. Osoby te narażone są na zwiększone ryzyko rozwoju choroby alkoholowej.

Narkomania

Od początku lat dziewięćdziesiątych w Polsce obserwowany jest znaczny wzrost używania narkotyków. Szybko rosło rozpowszechnianie eksperymentalnego i okazjonalnego używania substancji nielegalnych wśród młodzieży. Pojawiły się pierwsze sygnały zainteresowania narkotykami wśród dorosłych, zwłaszcza w miastach. Rosły wskaźniki narkomanii rozumianej jako regularne używanie narkotyków powodujące poważne problemy. Zwiększała się podaż narkotyków na nielegalnym rynku i w ślad za tym ich dostępność.

Terminem narkomania określa się stan uzależnienia od środków odurzających. Pojęcie to ma szerokie znaczenie i obejmuje nie tylko nałogowe używanie narkotyków, ale także stosowanie wszelkich środków wywołujących euforię odurzającą. Nawykowe odurzanie się narkotykami staje się zjawiskiem masowym i groźnym dla zdrowia i życia (nadużywanie silnych środków narkotycznych prowadzi do śmierci, samobójstw na skutek przyjmowania różnych substancji) i dla mienia społeczeństwa (rozboje, rabunki, kradzieże popełnione w celu zdobycia pieniędzy na zaspokojenie głodu narkotycznego).

Cel główny: Aktywna forma przeciwdziałania negatywnym skutkom używania alkoholu oraz bieżące rozwiązywania problemów alkoholowych wśród społeczności lokalnej.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkomanii;
- udzielenie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Zadania:

- realizacja programów terapeutycznych dla mieszkańców gminy z uwzględnieniem specjalistycznych programów dla młodzieży,

- podnoszenie standardu świadczonych usług zdrowotnych,
- współpraca gminy w zakresie wydawanie orzeczeń (opinii biegłych) dotyczących osób, wobec których toczy się postępowanie o leczenie odwykowe (dostarczanie opinii, wywiadu środowiskowego, itp.).
- rozmowy motywacyjne, objęcie pomocą terapeutyczną, psychospołeczną osób, które podjęły leczenie odwykowe,
- wprowadzenie nowoczesnych metod terapeutycznych i informatycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- szkolenie osób w zakresie pomocy dla ofiar przemocy,
- prowadzenie kampanii miejscowych dotyczących przemocy,
- prowadzenie działań pomocowych na rzecz ofiar przemocy,
- prowadzenie programów edukacyjno-profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych, alkoholu i narkotyków,
- organizowanie dla pedagogów szkolnych i nauczycieli prowadzących programy edukacyjno - opiekuńcze, profilaktyczne, socjoterapeutyczne, szkoleń, konferencji, warsztatów itp.,
- wspieranie i włączenie się do kampanii ogólnopolskich, regionalnych, lokalnych w zakresie uzależnień i przemocy wobec dzieci,
- wspieranie i organizowanie dla mieszkańców gminy, zwłaszcza dzieci i młodzieży szkolnej: zabaw, festynów, happeningów ze scenariuszami zawierającymi treści profilaktyczne oraz promujące zdrowy, wolny od nałogów styl życia,
- współpraca z mediami w promowaniu zdrowego stylu życia,
- zaopatrywanie w materiały edukacyjno-profilaktyczne szkół, instytucji działających na rzecz dzieci osób i dorosłych,
- rozszerzenie programu zajęć psychoprofilaktycznych dla dzieci i młodzieży o różne formy zajęć sportowych organizowanych w szkołach i świetlicach,
- wdrażanie programów edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- wspieranie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemami uzależnień,
- wspieranie działań instytucji działających na rzecz rodzin i osób z problemem alkoholowym,
- wspieranie działań na rzecz bezpieczeństwa mieszkańcomi gminy w związku z naruszeniem prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu.

Spodziewane efekty:

- ograniczenie spożycia alkoholu przez mieszkańców gminy;
- zmniejszenie dostępności narkotyków w szkołach;
- zmniejszenie się liczby osób uzależnionych;

- redukcja zjawiska przemocy w rodzinie, których sprawcami były osoby działające pod wpływem alkoholu;
- zmniejszenie strumienia środków pieniężnych kierowanych do osób uzależnionych i ich rodzin;
- ograniczenie zjawiska ubóstwa.

Dzieci i młodzież.

W złożonej rzeczywistości społecznej, tam gdzie występują ubóstwo, bezrobocie i uzależnienia szczególnie dramatyczny jest los dzieci. Wychowują się często przy tym w dysfunkcyjnych rodzinach. Dzieci bywają niedożywione i zaniedbane, doświadczają przemocy z strony dorosłych. Poza tymi oczywistymi niedostatkami należy zauważyć, że warunki finansowe w dużym stopniu decydują o szansach edukacyjnych młodego pokolenia. Dzieci z biednych rodzin zagrożone są dziedziczeniem biedy i negatywnych wzorców społecznych, ponieważ wzrastają w środowisku, w którym zanikają wzorce społeczne. Powoduje to zjawisko dziedziczenia ubóstwa i dysfunkcji występujących w rodzinie. Dlatego tak ważne są działania zarówno w sferze edukacji i profilaktyki, jak i rozbudowany system świadczeń pieniężnych. Uzupełnieniem działań na rzecz dziecka jest akcja dożywiania dzieci w szkołach oraz wyposażania ich w niezbędne przybory szkolne..

Cel główny: Wyposażenie młodego pokolenia w umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne w dorosłym życiu, przede wszystkim kształtowanie odpowiedzialności oznaczającej zdolność właściwego reagowania na wyzwania i nowe sytuacje życiowe.

Cele szczegółowe:

- kształtowanie wśród dzieci i młodzieży postawy odpowiedzialności za: własne życie, zdrowie: fizyczne, emocjonalne, duchowe, wzrost, rozwój, poprawę własnego położenia, edukację i doświadczenie, przyszłość, w szczególności w perspektywie nieuchronności starzenia się,
- wdrażanie wśród dzieci i młodzieży idei samopomocy i samoopieki.

Zadania:

- ochrona dzieci i młodzieży przed przestępczością i przemocą;
- podniesienie jakości pracy przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów;
- zapewnienie pomocy socjalnej dzieciom i młodzieży dotkniętej ubóstwem;
- stworzenie dzieciom i młodzieży warunków do kulturalnego, aktywnego spędzania czasu wolnego;
- promowanie dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionej;
- stworzenie nowych miejsc pracy dla absolwentów;
- wspieranie funkcji rodziny;
- przeciwdziałanie dewiacjom i patologii wśród dzieci i młodzieży.

Spodziewane efekty:

- eliminowanie zjawisk patologii społecznej wśród młodzieży;
- wyrobienie nawyków zdrowego, aktywnego spędzania czasu wolnego,
- aktywizacja zawodowa absolwentów szkół średnich,
- ukształtowanie wśród młodego pokolenia aktywności w rozwiązywaniu życiowych sytuacji problemowych.

2. PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ STRATEGII I PODMIOTY WSPIERAJĄCE.

- Wójt Gminy,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Szkoły Podstawowe, Gimnazjum Publiczne i Przedszkole,
- Zespół Dzielnicowych w Mieścisku,
- Kuratorzy sądowi – Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- Straż Pożarna,
- organizacje użyteczności publicznej,
- stowarzyszenia,
- podmioty składające swe oferty programowe,
- kościoły parafialne,
- Zakład Aktywności Zawodowej w Gołaszewie.

3. WDRAŻANIE I MONITOROWANIE STRATEGII

Z uwagi na wagę zagadnień oraz długoletni okres realizacji strategii musi być ona na bieżąco monitorowana. Monitorowanie nie tylko zapewni sprawny i zgodny z harmonogramem postęp realizacji programu, ale również umożliwi ocenę zasadności przyjętych celów podstawowych oraz służących jej realizacji działań. Rzeczywistość społeczna jest obszarem, gdzie procesy zachodzą w sposób niezwykle dynamiczny i dlatego strategia musi mieć wbudowane mechanizmy pozwalające na ewaluację osiągniętych wyników i korektę wyznaczonych zamierzeń.

Monitorowanie umożliwi zatem:

- bieżącą ocenę realizacji programów i zadań oraz osiągnięcia celów;
- prognozowanie ewentualnych zmian warunków realizacji;
- dokonanie bieżących korekt i poprawek;
- podjęcie działań zabezpieczających i naprawczych;
- informowanie społeczności lokalnej o uzyskanych wynikach.

Za proces ten będzie odpowiadał powołany przez Wójta Gminy Mieścisko Zespół Zadaniowy ds. wdrożenia, realizacji i monitorowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

4. FINANSOWANIE STRATEGII

Jednym z warunków realizacji celów zawartych w Strategii jest jej finansowanie. Przewiduje się następujące źródła finansowania proponowanych działań:

- środki własne pochodzące z budżetu gminy finansowane z jej dochodów;
- środki przekazane gminie z budżetu państwa (dotacje);
- możliwe do pozyskania środki funduszy krajowych (Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych);
- środki pochodzące z różnorodnych funduszy pomocowych Unii Europejskiej (np. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny).

5. OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Strategia będzie realizowana w latach 2006 – 2013. Wybór tego okresu nie jest przypadkowy. Z jednej strony ośmioletni okres realizacji dla programów społecznych nie jest terminem długim, z drugiej zaś pokrywa się z przyjętym w Unii Europejskiej okresem budżetowania. Członkostwo Polski w strukturach Unii daje gminom niepowtarzalną szansę korzystania z różnych środków pomocowych, również w zakresie pomocy społecznej. Jednym z warunków uzyskania wsparcia jest posiadanie spójnej, całościowej wizji polityki społecznej gminy. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych odpowiada tym warunkom.

IX. ZAKOŃCZENIE

Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Mieścisko pozwoli na celowe, systematyczne i planowe dążenie do osiągnięcia wytyczonego celu. Sukces jej realizacji zależy od wielu czynników, zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych. Największym z zagrożeń jest zahamowanie rozwoju gospodarczego kraju i osłabienie tendencji wzrostowych. Wzrost poziomu dochodów ludności stanowić będzie najlepszą gwarancję rozwiązywania podstawowych problemów społecznych, jakimi są bezrobocie, ubóstwo i alkoholizm.

Realizacja strategii wymaga zaangażowania całej wspólnoty. Nie bez znaczenia jest również wsparcie instytucji pożytku publicznego, kościoła czy władz szczebla powiatowego i wojewódzkiego.

Wdrożenie programu przyczyni się do znaczącego ograniczenia występujących na terenie gminy problemów społecznych. Jego efektem będzie znaczący wzrost poziomu życia obywateli oraz integracja lokalnej społeczności. Gminie zaś pozwoli na ograniczenie wydatków na szeroko rozumianą pomoc społeczną i skierowanie większej ilości środków na modernizację i rozwój.